

Gmina Tyczyn

Nr 9 (615)
27.09 – 24.10.2020 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Tyczyn

Obraz Matki Bożej
Robotników Solidarności,
który nawiedził parafie
dekanatu tyczyńskiego

Fot. Sławomir Wojtowicz

W numerze:

- Peregrynacja obrazu Matki Bożej Robotników Solidarności
- Podziękowanie dla gminy Kleszczów
- O gminnych dożynkach
- Uwaga na oszustów
- Informacje ze szkół i instytucji
- O bankowości elektronicznej

Peregrynacja Obrazu Matki Bożej Robotników Solidarności

Fot. Sławomir Wojtowicz

Powitanie obrazu w parafii Hermanowa...

... i w Tyczynie

Podziękowanie dla Gminy Kleszczów

Powódź, która dwukrotnie w czerwcu br. nawiedziła naszą gminę, wyrządziła wiele szkód. Do dzisiaj część zniszczeń nie została jeszcze usunięta. Skromny budżet naszej gminy, na który nałożyły się jeszcze straty spowodowane ubytkiem dochodów własnych po odłączeniu wsi Matysówka oraz zmniejszeniem kwot stanowiących udział w PIT, nie daje możliwości nawet częściowego odtworzenia zniszczonej infrastruktury.

W tej sytuacji każda pomoc finansowa jest bardzo cenna. Dla nas pomoc taka nadeszła od Gminy Kleszczów. Dzięki pośrednictwu **Wojewody Ewy Leniart** nawiązaliśmy kontakt z **Agatą Karbownik - skarbnik gminy Kleszczów**. Bardzo rzeczowo i szybko ustalone zostały zasady udzielenia nam pomocy oraz wymagane dokumenty. Nasze ustalenia zaakceptował **Sławomir Chojnowski - wójt Gminy Kleszczów**.

Zadanie, jakie wskazaliśmy, dotyczyło budowy mostu tymczasowego na potoku Chmielnik w Kielnarowej. Trzydzieści gospodarstw zostało pozbawionych jedyne dojazdu do drogi Obszary Kielnarowskie, przez co sytuacja mieszkańców była ogromnie trudna. Podstawa przyczółka istniejącego mostu przesunęła się w kierunku środka rzeki, co spowodowało załamanie mostu i całkowicie uniemożliwiło przejazd. Konieczna była budowa mostu tymczasowego.

Tymczasowy most obok zniszczonego powstał dzięki wsparciu finansowemu Gminy Kleszczów

Zniszczony most na potoku Chmielnik w Kielnarowej

Z ogromną radością przyjęliśmy inicjatywę władz Gminy Kleszczów udzielenia pomocy kilku poszkodowanym w powodzi gminom. Na podstawie skierowanego 6.08 wniosku już 21.08 Rada Gminy Kleszczów, której przewodniczy **Katarzyna Biegała**, podjęła sto-

sowną uchwałę, a 26.08 podpisaliśmy umowę w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Gminę Kleszczów na rzecz Gminy Tyczyn na realizację zadania własnego wymienionego powyżej. **Pomoc ta wynosi 100 tys. złotych**. Dzięki tak sprawnemu działaniu szybko wybudowany został most tymczasowy i 17.09 dokonany został jego ostateczny odbiór.

Budowa mostu z wypożyczonych elementów (o długości przęsła 15 metrów) wykonana została przez firmę Remost z Dębicy, a koszt wyniósł 141 tys. złotych.

W imieniu tyczyńskiego samorządu składam bardzo serdeczne podziękowanie Panu Wójtowi **Sławomirowi Chojnowskiemu**, Pani Skarbnik **Agacie Karbownik** i całej Radzie Gminy Kleszczów. Postawa samorządowców z Kleszczowa jest przykładem jak, pomimo dużej odległości, gdyż gmina ta leży w województwie łódzkim w powiecie bełchatowskim, można dostrzec potrzeby innych i czynić dobro dla mieszkańców dalekich gmin. Bóg zapłać.

Tekst: **Janusz Skotnicki** - Burmistrz Tyczyna

Urząd Miejski w Tyczynie – wykaz przydatnych numerów telefonu	
Sekretariat	17 23-04-941
Profil Zaufany	17 23-04-929
Urząd Stanu Cywilnego	17 23-04-931
Ewidencja ludności, dowody osobiste	17 23-04-939
Podatek rolny	17 23-04-934
Budownictwo	17 23-04-918 17 23-04-919
Geodezja	17 23-04-921
Inwestycje	17 23-04-913
MGOPS	17 23-04-910 -912, -914
Działalność gospodarcza	17 23-04-926
Zarządzanie kryzysowe	17 23-04-930
Ochrona środowiska	17 23-04-915

Peregrynacja Obrazu Matki Bożej Robotników Solidarności

W pierwszej połowie września br. parafie dekanatu tyczyńskiego odwiedził obraz Matki Bożej Robotników Solidarności. Przybyciu do każdej z parafii samochodu-kaplicy w asyście wozów strażackich towarzyszyła podniosła atmosfera. Obraz był uroczystie witany przez kapłanów u progu świątyni, po czym umieszczony w specjalnie przygotowanym miejscu w świątyniach. Wraz z obrazem przekazywano relikwie **bł. ks. Jerzego Popiełuszki** i miniaturę krzyża z Nowej Huty.

Obraz ten namalował w 1984 r. artysta z Podlasia **Artur Chaciej**. Tło obrazu, na którym widnieje wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej, stanowi biało-czerwona flaga upamiętniająca zrywy robotnicze: Poznań '56, Gdańsk '70, Radom '76, Gdańsk '80, 13 grudnia 1981 r. Obraz wykonano w trzech kopiach różnej wielkości. Najmniejszy z nich otrzymał na własność **bł. ks. Jerzy Popiełuszko**.

Obraz i jego peregrynacja związane są z Ogólnopolską Pielgrzymką Ludzi Pracy na Jasną Górę. Po raz pierwszy zorganizowana ona została w 1983 r. przez **ks. Popiełuszkę** dla robotników Huty Warszawa. Każdego roku podczas Mszy św. na Jasnej Górze ikonę przejmuje ten region, który będzie organizatorem Pielgrzymki Ludzi Pracy w roku kolejnym. Ten zaszczytny obowiązek w roku 2020 przypadł wspólnie Regionowi Rzeszowskiemu Solidarności oraz Regionowi Ziemia Przemyska. W parafiach diecezji rzeszowskiej obraz peregrynował od 26.04 br. i odwiedził 144 parafie.

Wielu ma jeszcze w pamięci nawiedzenie kopii Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na przełomie

lat 2001/2002. Atmosfera tamtych wydarzeń niejednokrotnie udzielała się także podczas peregrynacji obrazu Matki Bożej Robotników Solidarności. Wzniosłe powitania, całodzienne adoracje, uroczyste Apelle Jasnogórskie, godziny przemodlone na różańcu, wzruszające kazania – to wszystko pozwoliło głęboko przeżyć wizytę Matki Bożej w parafiach, a także napełnić duchowo na kolejne miesiące, a nawet lata.

Maryja czczona jako Matka Boża Robotników Solidarności pozwoliła głębiej spojrzeć na nasz dzisiejszy patriotyzm i przypomnieć przelaną przed laty krew w walce o wolność Ojczyzny. Głębokie przeżycia i refleksje towarzyszące tym doniosłym chwilom powinny na długo pozostać w pamięci, aby nie zatracić świadomości o tym, że wszyscy każdego dnia mamy obowiązek dbania o losy naszej Ojczyzny.

Obraz zakończył peregrynację w Regionie Rzeszowskiemu Solidarności 18.09 br. w parafii **bł. Jerzego Popiełuszki** w Rzeszowie.

Tekst: **Sławomir Wojtowicz**

Gminne dożynki w Tyczynie

Pomimo trudnej sytuacji sanitarno-epidemiologicznej 23.08 br. odbyły się Dożynki Gminy Tyczyn. Uroczystość rozpoczęła się mszą św. dziękczynną za tegoroczne plony z udziałem delegacji z wieńcami ze wszystkich miejscowości. Eucharystię koncelebrowali: proboszcz parafii w Tyczynie **ks. Marian Czenczek** oraz **ks. Sławomir Balawender** z parafii z Kielnarowej. Po nabożeństwie barwne korowody dożynkowe wraz z Orkiestrą Dętą z Mogielnicy, wieńcami i konnymi banderami, przemaszerowały ulicami miasta na boiska sportowe za Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie.

W dalszej części uroczystości zespoły śpiewacze z: Borku Starego, Hermanowej, Tyczyna i Kielnarowej wspólnie odśpiewały pieśni dożynkowe: *Plon, niesiemy plon* oraz *Żniwa już skończone*, a starostowie przekazali chleb na ręce Burmistrza Tyczyna, który w krótkim przemówieniu podziękował rolnikom za ich ciężką pracę.

Poszczególne miejscowości gminy Tyczyn reprezentowały korowody dożynkowe: Zespołu Śpiewaczego Tyczyniaci (który przygotował dwa wieńce) - ze starostami **Anną Sroką** i **Janem Głodowskim**, Zespołu Śpiewaczego Borkowianie (starostowie: **Janina Kuk** i **Lesław Jamróz**), Zespołu Śpiewaczego Hermanowianki (starostowie: **Maria Hadała** i **Eugeniusz Szetela**), Koła Gospodyń Wiejskich z Hermanowej (starostowie: **Zofia Borowiec** i **Andrzej Szwed**)

oraz Zespołu Śpiewaczego Kielnarowianie (starostowie: **Bronisława Podolec** i **Andrzej Kadłuczko**).

W dalszej części imprezy burmistrz ogłosił wyniki konkursu *Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni* i wręczył nagrody laureatom. Ze względu na obostrzenia związane z pandemią w tym roku wyjątkowo nie odbył się obrzęd częstowania chlebem publiczności przez korowody dożynkowe. Nasze zespoły rozdawały zgromadzonej publiczności pieczywo, które zostało ufundowane przez tyczyńską parafię, za co serdecznie **dziękujemy Księdzu Proboszczowi Marianowi Czenczkowi**.

Po oficjalnej części na scenie zaprezentowały się wszystkie zespoły śpiewacze: Hermanowianki, Borkowianie, Kielnarowianie i Tyczyniaci, którym przygrywała Kapela Wójta Tycznera. W tym roku wystąpił również **Kabaret Weźrzesz**, który zaprezentował skecze charakteryzujące się wysokim poziomem aktorskim, abstrakcyjnym humorem i zaskakującymi puentami. Gwiazdą tegorocznych Dożynek była **Kapela Pieczarki**. Jej członkowie pochodzą z Żywiec- czyzny i prezentują muzykę góralską. Podczas występu zaprezentowali swoje największe przeboje, m.in. *Wina nalej, Moja miła*.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim za udział w wydarzeniu i za stosowanie się do zasad panujących w czasie imprezy.

Tekst: **M-GOK**

Poświęcenie samochodu strażackiego w Hermanowej

6 września br. w Hermanowej miało miejsce uroczyste poświęcenie samochodu strażackiego Volvo FL. Uroczystość połączona była z przekazaniem decyzji o włączeniu jednostki z Hermanowej do struktur Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na kolejne 5 lat.

Obchody rozpoczęły się od uroczystej Mszy św. w kościele parafialnym w Hermanowej, której przewodniczył kapelan gminny OSP **ks. Sławomir Balawender**. W uroczystości wzięli udział m.in.: poseł na Sejm **Kazimierz Gołojuch**, członek Zarządu Województwa Podkarpackiego **Stanisław Kruczek**, radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego **Karol Ożóg**, Starosta Rzeszowski **Józef Jodłowski**, zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Rzeszowie st. bryg. **Krzysztof Filip**, burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie **Ryszard Fornal** z radnymi z Hermanowej, władze i członkowie OSP z terenu gminy Tyczyn z Młodzieżową Drużyną Pożarniczą z Hermanowej oraz sponsorzy, którzy wspierają miejscową jednostkę OSP.

Pojazd Volvo FL, zakupiony w 2019 r., został sfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, budżetu Gminy Tyczyn oraz zbiorów od członków OSP Hermanowa, mieszkańców i sponsorów.

Druga część uroczystości odbyła się w obiektach Skotnik Taras, gdzie dowódca uroczystości mł. bryg. **Robert Ryzner** złożył meldunek, który przyjął zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Rzeszowie st. bryg. **Krzysztof Filip**. Po uroczystym wprowadzeniu sztandaru OSP Hermanowa prezes jednostki dh **Zbigniew Kalandyk** przywitał zaproszonych gości. Kulminacyjnym punktem uroczystości było poświęcenie nowego samochodu, którego dokonał ks. kapelan **Sławomir Balawender**, a następnie burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** odczytał akt przekazania samochodu. Po odczytaniu tego aktu nastąpiło symboliczne przecięcie wstęgi. W tej ceremonii wzięli udział: poseł **Kazimierz Gołojuch**, **Krystyna**

Kotowicz, **Stanisław Kruczek**, burmistrz **Janusz Skotnicki** oraz prezes OSP Hermanowa **Zbigniew Kalandyk**. Kluczyki i dowód rejestracyjny od samochodu odebrali druhowie: **Krzysztof Wójcik** oraz **Piotr Makulski**.

Podczas tak doniosłej uroczystości nie zabrakło także odznaczeń i medali dla strażaków. Złoty medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” otrzymał dh **Piotr Makulski** (OSP Hermanowa). Srebrny medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” otrzymali: **Mirosław Skoczylas** (OSP Hermanowa) i **Andrzej Skoczylas** (OSP Hermanowa). Odznaką „Strażak Wzorowy” uhonorowani zostali: **Andrea Członka** (OSP Tyczyn) i **Dawid Krztoń** (OSP Tyczyn). Po odznaczeniach związkowych osoby wspierające jednostkę z Hermanowej otrzymały symboliczne statuetki.

W trakcie okolicznych przemówień zaproszeni goście gratulowali jednostce nowego nabytku. Wielu zwróciło uwagę na dużą liczbę strażaków zrzeszonych w szeregach OSP Hermanowa (jednostka z Młodzieżową Drużyną Pożarniczą liczy 86 osób, z czego 39 posiada uprawnienia do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych). Na końcu głos zabrał prezes jednostki, który podziękował wszystkim zaangażowanym w pozyskanie nowego samochodu oraz zaprosił na ciepły posiłek.

Tekst: **Sławomir Wojtowicz**
– sekretarz OSP Hermanowa

Zarząd OSP w Hermanowej, strażacy oraz Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza pragną serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom za przybycie na tak ważną dla całej społeczności uroczystość. Podziękowania kierujemy do przedstawicieli Cukierni Bassara za ufundowanie słodkich ciast, piekarni w Błazowej za przekazanie pieczywa oraz Grupie Kolędniczej z Hermanowej za przygotowanie dekoracji na poświęcanym samochodzie. Nade wszystko dziękujemy całemu zespołowi Skotnik Taras za profesjonalną obsługę oraz pięknie przygotowaną salę.

Uważajmy na oszustów

Coraz częściej słyszymy o kradzieżach i oszustwach, których ofiarami są osoby starsze, samotne. W mediach pojawiają się apele policji o ostrożność, prośby do wiernych kierują też duchowni, jednak chyba to nie wystarcza, bo co rusz słyszymy o kolejnych zdarzeniach tego typu. Trzeba tu podkreślić, że metody, którymi posługują się oszuści, są coraz bardziej wyrafinowane, a oni sami potrafią tak poprowadzić rozmowę, że dajemy się podejść.

Łodzieje i oszuści mają wiele sposobów na to, by nas oszukać i okraść. Kto nie słyszał o metodzie na wnuczka, listonosza, policjanta czy prokuratora? Wszystko odbywa się w pośpiechu, bo wrogiem oszusta jest czas i logiczne myślenie osoby, którą zamierza okraść.

Metody oszustów

1. Oszuści **pukają do drzwi**, oferują sprzedaż różnych artykułów, podają się za listonosza, pracownika ZUS-u, hydraulika, przedstawiciela fundacji czy stowarzyszenia, a nawet pogotowia ratunkowego. Po podstępny wejściu do mieszkania okradają domowników, wykorzystując ich chwilową nieuwagę.

2. Sprawcy **dzwonią na telefon domowy**, przedstawiają się jako wnuk, wnuczka, siostrzeniec... (głos w telefonie zwykle jest zniekształcony) i proszą o pożyczkę. Zwykle informują, że nie będą mogli sami odebrać pieniędzy i że zrobi to za nich znajomy. Po pewnym czasie ten zjawia się w mieszkaniu ofiary po pożyczkę pieniężną.

3. **Ktoś puka do drzwi**, prosi o coś do jedzenia lub picia; jest smutny, mówi, że zmarł mu ktoś bliski. Starsze osoby, okazując swoje dobre serce, przygotowują posiłek, a w tym czasie złodziej okrada mieszkanie.

4. Często złodzieje „**podszycją się**” pod pracowników opieki społecznej, urzędu skarbowego, ZUS-u; mówią, że wizyta spowodowana jest wypłatą dodatkowego świadczenia, przyznaniem większej emerytury lub renty czy zwrotem podatku dochodowego. Jednak, aby uzyskać świadczenie, trzeba przekazać pieniądze na zakup znaczków skarbowych. Takie działanie ma na celu wskazanie sprawcy miejsca, gdzie przechowujemy pieniądze. Następnie złodziej prosi o podanie czegoś do picia, a w międzyczasie kradnie pieniądze lub cenne przedmioty. Podobnie działają domokradcy oferujący tanie towary, a nawet osoby proszące o jałmużnę.

5. **Coraz częściej oszuści podszywają się pod funkcjonariuszy Policji**. Informują np., że ktoś z rodziny nie ma pieniędzy, aby zapłacić mandat lub że ktoś z bliskich popełnił przestępstwo czy wykroczenie. Jednocześnie sugerują, iż sprawę można załatwić polubownie, poza „granicami prawa”.

6. We wszystkich opisanych wyżej przypadkach należy kontaktować się z Policją, dzwoniąc na numer alarmowy **997** lub **112** z telefonu komórkowego, przekazując jak najwięcej zapamiętanych szczegółów, np. wygląd nieznanego osoby, numer i markę samochodu, a w przypadku rozmowy telefonicznej – numer z wyświetlacza telefonu, dodatkowo datę i godzinę rozmowy.

Jak nie stać się ofiarą oszustów?

- **Zawsze należy zachować ostrożność** – jeżeli dzwoni do nas ktoś, kto podaje się za kogoś z naszej bliskiej rodziny i prosi o pieniądze, nie podejmujemy pochopnych działań. Upewnijmy się, czy to prawda. Zadzwońmy do kogoś z rodziny, zapytajmy o to, czy osoba, która prosiła nas o pomoc, rzeczywiście jej potrzebuje. Pamiętajmy, że nikt nie będzie nam miał za złe tego, że zachowujemy się rozsądnie.
- **Nie informujemy nikogo telefonicznie o ilości pieniędzy** czy kosztowności, które mamy w domu lub jakie przechowujemy w banku.
- **Nie ulegamy presji czasu** – oszust nie ma czasu, dlatego musi działać szybko i z zaskoczenia.
- **Nie należy przekazywać pieniędzy osobom, których nie znamy osobiście.**

Opracowała **A. Kustra** na podst. stron internetowych:
<https://zyjbezpiecznie.policja.pl/>
<https://podkarpacka.policja.gov.pl/>

NIE DAJ SIĘ NABRAĆ

"NA WNUCZKA" I "NA POLICJANTA"

JAK DZIAŁAJĄ OSZUŚCI?

- 1 Dzwoni telefon, podnosisz słuchawkę
- 2 Osoba, z którą rozmawiasz przekonuje, że jest Twoim wnuczkiem, krewnym, jego znajomym lub inną bliską osobą z Twojej rodziny
- 3 Osoba ta informuje, że pilnie potrzebuje pieniędzy
- 4 Telefon dzwoni ponownie. Osoba informuje, że jest policjantem i przekonuje, że przed chwilą dzwonił oszust, a Ty musisz pomóc go zatrzymać
- 5 Zostajesz poinformowany, że potrzebne są pieniądze, które masz przekazać nieznanemu Ci osobie. Pamiętaj, Policja nigdy nie prosi o przekazanie pieniędzy i nigdy nie dzwoni z takim żądaniem

Bankowcy dla Edukacji

Przelew jednym kliknięciem

Jeszcze kilkanaście lat temu opłacenie rachunku za gaz, prąd czy Internet było nie lada wyzwaniem. Często wiązało się to z wizytą w firmie telekomunikacyjnej czy też w banku, gdzie musieliśmy skrupulatnie wypełnić wszystkie dane w okienku kasowym. Niejednokrotnie wymagano od nas posiadania odpowiedniej ilości gotówki, bo terminale płatnicze były rzadkością, a wgląd do historii rachunku nie był łatwo dostępny. To już historia - przez lata bankowość, a z nią codzienne płatności zmieniły się radykalnie.

Przełom ten dokonał się na tyle szybko, że obecni studenci mogliby mieć spore problemy z wypełnieniem papierowego druku polecenie przelewu (złożonego z ponad 200 pól). Dziś mamy bezpośredni dostęp do naszej historii rachunku, rozwinięte możliwości analiz naszych wydatków i pełną kontrolę domowego budżetu. Wraz z rozwojem bankowości elektronicznej i mobilnej przyspieszyły również przelewy, które można wręcz wykonywać w czasie rzeczywistym jednym kliknięciem – dzieje się tak dzięki płatnościom natychmiastowym.

Obecnie płatności natychmiastowe stają się standardem w Polsce. Według definicji Europejskiego Banku Centralnego płatność natychmiastowa jest rozwiązaniem dostępnym w trybie 24 godziny, 7 dni w tygodniu, 365 dni w roku, skutkującym natychmiastowym lub prawie natychmiastowym uznaniem rachunku odbiorcy. Co oznacza, że zlecając taką płatność, w dowolnej porze dnia możemy wykonać przelew bankowy, a przelew ten odbiorca otrzyma bezpośrednio po jego wykonaniu.

Do tego stopnia przyzwyczailiśmy się do takich udogodnień, że ponad co trzeci ankietowany przez Związek Banków Polskich i Krajową Izbę Rozliczeniową klient banku uważa, że taki przelew powinien być sto-

sowany przez bank w każdej sytuacji. Jednak zwykle z przelewów natychmiastowych korzystamy w sytuacji pilnych opłat za energię elektryczną, wodę i gaz, co potwierdza prawie co trzeci z ankietowanych.

Rozwiązanie takie jak Express Elixir, BLIK czy Qlips stają się codziennością aktywnych użytkowników bankowości. **Express Elixir** jest pierwszym w Polsce i drugim w Europie (po rozwiązaniu brytyjskim) profesjonalnym systemem rozliczeniowym, umożliwiającym bezpośrednią realizację przelewów natychmiastowych. Oprócz niego bardzo chętnie korzystamy z płatności mobilnych - tu wyróżnia się system **BLIK**, który umożliwia użytkownikom smartfonów dokonywanie płatności w sklepach stacjonarnych i internetowych, wypłacanie i wpłacanie gotówki w bankomatach oraz wykonywanie błyskawicznych przelewów międzybankowych.

Dobrym rozwiązaniem w przypadku płatności cyklicznych np. rachunków jest natomiast usługa **Qlips**, umożliwiająca opłacanie faktur i rachunków bezpośrednio z bankowości elektronicznej. Szybkie płatności są niezwykle wygodne i intuicyjne, dzięki nim klienci otrzymują niemalże klucze do banku. Ważne tylko, abyśmy korzystali z nich w sposób odpowiedzialny i bezpieczny.

Niby telefon a jednak komputer

Wszystko byłoby teraz łatwiejsze, gdybyśmy wciąż używali niezawodnej Noki 3310. Nikt nie uważałby awarii mediów społecznościowych podczas dużego festiwalu, nikt nie kupowałby powerbanków i nie drżał za każdym razem, gdy smartfon spada ekranem na chodnik. Pomimo tych wad pokochaliśmy smartfony, ale pamiętajmy, że wiąże się z tym kilka niebezpieczeństw.

Smartfon zastąpił nam wiele urządzeń. Od tych najprostszych, jak zegarek i kalendarz, po odtwarzacz muzyki i właściwie komputer. Dzięki systemom pozwalającym na pobranie tysięcy aplikacji możemy na telefonie zrobić prawie wszystko. Coraz rzadziej odpalamy „peceta”, nawet jeśli go uwielbiamy. Komórka jest z nami wszędzie – w tramwaju, w kolejce do kasy, na małym porywającym wykładzie. Budzimy się sprawdzając, co wieczorem działo się na Facebooku i idziemy spać oglądając YouTube. Coraz częściej mówimy do swojego smartfona dyktując mu wiadomości. Mamy w nim setki zdjęć, numerów, adresów e-mail, zdalny dysk z danymi, aplikacje bankowe i zakupowe. Jeszcze niedawno z tych wszystkich usług korzystaliśmy na komputerze, na którym był program antywirusowy.

Niebezpieczeństwo numer 1 – brak antywirusa

Szczególnie narażeni są użytkownicy Androida, który pozwala na pobieranie aplikacji z różnych źródeł, nie tylko z oficjalnego sklepu, tak jak Apple. Ale nie tylko fałszywe aplikacje są groźne dla naszych danych. Zagrożenie stanowią też phishingowe (czyli wy-

łudzące dane) e-maile oraz wyskakujące reklamy na stronach, w które możesz kliknąć nawet przez przypadek. Aplikacja antywirusowa wykryje fałszywe aplikacje i próby wyłudzeń danych. Pomoże także, gdy telefon zostanie zgubiony lub skradziony – wiele antywirusów pozwala na zdalne usuwanie danych, a nawet na zdalne włączanie kamery. Selfie rabusia z pewnością przyda się policji. Gdzie kupić antywirus na komórkę? U tych samych producentów, u których kupowaliśmy antywirusy na komputery albo u operatorów.

Niebezpieczeństwo numer 2 – brak blokady

Tak jak nie zostawiasz otwartych drzwi do domu, tak nie zostawiaj otwartego dostępu do swojego telefonu. W czasach weryfikacji odciskiem palca, twarzą czy wzorkiem ułożonym z kropek, nie warto podawać swoich danych na tacy.

Niebezpieczeństwo numer 3 – modne aplikacje

Wszyscy używają aplikacji zamieniającej twójgą twarz w twarz babci? Koleżdy z roku ściągnęli super grę i chcesz się zmierzyć? A może zależy Ci na posia-

ciąg dalszy na str. 8

daniu płatnej aplikacji, którą znalazłeś gdzieś za darmo? Zastanów się dwa razy, zanim ściągniesz cokolwiek spoza zaufanego sklepu z aplikacjami. Sprawdzaj też szczegółowo (choć wiadomo, że na małym ekranie nikomu nie chce się czytać długich regulaminów), jakich uprawnień udzielasz aplikacjom. Nie udzielaj uprawnień, których dana aplikacja nie potrzebuje, dbaj o swoje dane.

Podsumowując: pamiętaj, że Twój telefon to nie tylko Twój mini komputer. To także wielki dysk danych i portfel. Jeśli nie chcesz, żeby spotkały Cię nieprzyjemności związane z wyciekiem danych, używając smartfona pamiętaj o czyhających niebezpieczeństwach. Albo... Poszukaj w szufladzie Nokii 3310!

Jak tworzyć bezpieczne hasła?

Hasła, które tworzymy do naszych internetowych kont, mają za zadanie chronić nasze dane i zapewnić nam bezpieczeństwo w sieci. Jednak według badań 50 proc. Polaków nie zmienia regularnie pin-u i hasła do bankowości internetowej. Tworzymy też hasła bardzo łatwe do złamania przez przestępców internetowych. Jak więc tworzyć bezpieczne hasła?

► Ustaw silne hasło:

- Silne hasła to takie, które składają się z wielkich i małych liter, cyfr i znaków specjalnych.
- Trudne do wykrycia są hasła nie związane z charakterystycznymi danymi, które można przypisać do danej osoby, np. miejscem urodzenia, imieniem bliskiej osoby itd.

► Jakie hasła nie są bezpieczne?

- Hasła poniżej 8 znaków.
- Hasła będące imieniem lub nickiem.
- Zbiór samych cyfr.
- Hasło bez znaków specjalnych.
- Hasło wykorzystane w wielu serwisach.

Kiedy użytkownik proszony jest o wymyślenie hasła zawierającego DUŻĄ literę - w 90% przypadków będzie to pierwsza litera wyrażenia. Jeśli poproszony jest o zastosowanie w swoim hasle cyfr, zazwyczaj użyje dwóch cyfr (pewnie będzie to rok urodzenia). Kolejnym częstym wyborem jest zastosowanie na końcu hasła czterech cyfr - często jest to aktualny rok kalendarzowy. Inne popularne zakończenie hasła to jedna cyfra (często 1), a następnie w kolejności są 3 cyfry. Gdy potrzebujemy użyć znaku specjalnego, to chętnie wybieramy wykrzyknik („!”). Takie przyzwyczajenia pozwalają przewidzieć hakerom, jakiej struktury hasła używamy.

► Jak stworzyć bezpieczne hasło?

- Powinno się ono składać z przynajmniej 8 znaków.
- Powinno zawierać małe i wielkie litery (Aa, Bb, Cc...), cyfry (1234567890) oraz znaki specjalne (!@#\$%^&*).

Niektóre znaki specjalne i cyfry są podobne do liter i można ten fakt wykorzystać przy tworzeniu silnego hasła, np.: I = !, a = @, E = 3, S = \$, O = 0 (zero).

Do budowy hasła może posłużyć ulubione zdanie, np.: „Żyrafy wchodzą do szafy”, „Pawiany wchodzą na ściany”. Następnym krokiem jest wybranie pierwszych liter do stworzenia hasła: np. ŻYRAFY WCHODZĄ DO SZAFY, PAWIANY WCHODZĄ NA ŚCIANY. Na koniec zamieniamy litery na znaki specjalne, dodajemy cyfry oraz inne elementy bezpiecznego hasła, np. ZWDSPWNS → 29Zwd\$Pwn\$85. Dodane cyfry są zmodyfikowanym i rozdzielonym rokiem (1985), gdzie cyfra 1 została zastąpiona cyfrą 2.

Alternatywnym rozwiązaniem jest manager haseł, który jest programem komputerowym tworzącym i przechowującym mocne hasła (składające się z przypadkowych znaków).

► Regularnie zmieniaj hasło.

- Zrób z tego nawyk (zmieniaj je np. pierwszego dnia każdego miesiąca razem z opłacaniem rachunków).
- Jeśli masz problemy z zapamiętaniem hasła, nie musisz zmieniać całego hasła - wystarczy, że w jakiś sposób je zmodyfikujesz.

► Stosuj różne hasła do różnych serwisów.

- Nie używaj tego samego hasła do wielu serwisów (np. do bankowości internetowej, poczty e-maila czy serwisów społecznościowych). Jeśli któreś z kont zostanie przejęte przez hakerów, pozwoli to uchronić twoje pozostałe dane.
- Profiluj trudność hasła do tego, jak ważne dla Ciebie informacje ono chroni.
- Wyłącz automatyczne zapamiętywanie haseł w swojej przeglądarce internetowej.
- Nie zapisuj nigdzie swoich haseł i numerów pin.

Dbajmy o swoje bezpieczeństwo w sieci!

Program sektorowy „Bankowcy dla Edukacji” to jeden z największych programów edukacji finansowej w Europie. Jest on realizowany od 2016 r. z inicjatywy Związku Banków Polskich przez Warszawski Instytut Bankowości. Jego celem jest edukowanie uczniów, studentów i seniorów w zakresie podstaw praktycznej wiedzy dotyczącej ekonomii, finansów, bankowości, przedsiębiorczości, cyberbezpieczeństwa i obrotu bezgotówkowego. Zapraszamy na stronę: www.bde.wib.org.pl.

Jak to zrobić?

Wejdź na
spisrolny.gov.pl

Od momentu pierwszego zalogowania dane do formularza możesz wprowadzać i uzupełniać przez 14 dni.

POWSZECHNY SPIS ROLNY 1.09.-30.11.2020

Aby pisać się szybko i wygodnie przygotuj wcześniej:

- numer gospodarstwa rolnego OdbR (otrzymasz go w liście od Prezesa GUS)
- PESEL (do zalogowania)
- informacje o powierzchni gruntów, zasiewów, stosowanych nawozach, itp.

Weź udział w konkursach i wygrywaj nagrody

Polub profil Urzędu Statystycznego w Rzeszowie na Facebooku

Obserwuj nas i bądź na bieżąco z informacjami dotyczącymi spisu

Nie posiadasz Internetu lub potrzebujesz pomocy?

Udaj się do Urzędu Gminy

W lokalu wyznaczonym przez gminne biuro spisowe przygotowane będzie stanowisko wyposażone w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu. Pracownik biura spisowego pomoże Ci wypełnić formularz.

Bezpieczeństwo danych zapewnia ustawa. Przekazane informacje są agregowane, tak by nie była możliwa identyfikacja poszczególnych osób i gospodarstw rolnych. Ich analiza pozwoli na zaplanowanie środków finansowych na inwestycje lokalne i ogólnokrajowe.

Witaj szkoło!

Chyba nigdy nie cieszyliśmy się tak bardzo z powrotu do szkoły, jak w tym roku. Po blisko sześciu miesiącach po raz pierwszy wszyscy wreszcie mogliśmy się spotkać na żywo, twarzą w twarz, i porozmawiać. To nic, że z uwagi na pandemię koronawirusa tyle jest zmian, obostrzeń i zakazów. Gwar, rozmowy, śmiech, okrzyki to prawdziwy i właściwy obraz szkoły. Staramy się tak organizować życie naszej placówki, aby zadbać o bezpieczeństwo, ale również zapewnić wysoki poziom środków i form dydaktycznych.

Żegnajcie,
letnie przygody,
czas już powracać
do szkoły...

Nasi wychowankowie chętnie biorą udział i niejednokrotnie odnoszą sukcesy w różnorodnych konkursach, zawodach i olimpiadach. W roku szkolnym 2019/2020 w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty laureatem z matematyki został uczeń kl. 7a **Paweł Miechoński**, natomiast finalistą z historii został **Jakub Kuśnierz** (kl. 7b). Ponadto **Karol Piekarz** zdobył II miejsce w Wojewódzkim Konkursie *Podkarpacie – tutaj mieszkam*; **Oliwia Knutel** otrzymała wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie *List do Taty*; **Maja Błażejowska**, **Łucja Czeranowska**, **Bartłomiej Drozd**, **Rafał Gutkowski**, **Aleksandra Kotuła**, **Mikołaj Piotrowski** zostali laureatami konkursu *Amnesty International*; **Piotr Brzęk** otrzymał wyróżnienie w konkursie piosenki *Wygraj szansę* (organizowanym przez Łódzką Agencję Telewizyjno-Estradową TV Media); **Oliwia Knutel**, **Katarzyna Wiater**, **Szymon Arabasz** zostali wyróżnieni w Ogólnopolskim Konkursie *Ja za 20 lat*; **Julia Rabiejewska** otrzymała wyróżnienie w powiatowym konkursie na witraż świąteczny, a **Kingę Prokop**, **Michała Szczotkę**, **Pawła Miechońskiego**, **Przemysława Gajdek**, **Tymoteusza Sondej**a i **Adrianę Zajac** wyróżniono w Międzynarodowym Konkursie *Kangur Matematyczny*.

Warto też wspomnieć o niektórych naszych sukcesach sportowych. II miejsce (i srebrny medal) w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej Powiatu Rzeszowskiego wywalczyła w piłce siatkowej reprezentacja dziewcząt, a III miejsce (i brązowy medal) reprezentacja chłopców. **Amelia Kajzer** została wicemistrzynią w *International Cheerleading Championship*, otrzymała także II miejsce w dywizjach: *Dance*, *Cheer* i *Stund*.

Nasza gmina uczestniczyła w Ogólnopolskim Projekcie *Zdalna szkoła* – jest to Program Operacyjny Polska Cyfrowa, dzięki któremu pozyskaliśmy dla naszej szkoły sprzęt wspomagający kształcenie na odległość i mogliśmy go wypożyczać dzieciom i nauczycielom, którzy zgłosili taką potrzebę. Nasz wniosek został zaakceptowany i w ramach rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* udało się nam pozyskać środki (80 tys. z programu i 20 tys. zł wkład własny) na nowe wyposażenie oraz prace remontowe jadalni i kuchni. Wygrany projekt *Ponadnarodowa Mobilność Uczniów pt. Kreujemy razem lepszą przyszłość*, finansowany przez EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), zostaje - ze względu na pandemię i wstrzymanie wylotów na Malte - przesunięty na rok przyszły.

Inny program, do którego udało nam się zakwalifikować, to *Wsparcie szkół i placówek w zajęciach pozalekcyjnych w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem CO-*

VID-19. Program jest organizowany przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie we współpracy z Samorządem Województwa Podkarpackiego, Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie, Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, Polskim Radiem Rzeszów oraz Telewizją Polską SA Oddział w Rzeszowie. Projekt ma na celu: aktywizację kulturalną dzieci i młodzieży sprzyjającą rozwijaniu zainteresowań, poszerzanie wiedzy i promocji postaw twórczych, umożliwienie kreatywnej pracy dzieciom i młodzieży w ich miejscach zamieszkania poprzez współpracę (kontakt online) z twórcami, ekspertami, artystami, dziennikarzami z wojewódzkich jednostek kultury, rozgłośni regionalnej Polskiego Radia oraz Oddziału Regionalnego Telewizji Polskiej oraz udostępnienie zasobów tych instytucji do domowej pracy, w tym realizacji samodzielnych projektów artystycznych. To właśnie w ramach realizacji tego zadania uczniowie naszej szkoły wzięli udział w dwóch projektach: *Teatr w domu* oraz *Warsztaty teatralne online/real*. Pierwszy z nich polegał na udostępnieniu szkole linków do zapisów filmowych spektakli z repertuaru Teatru im. Wandy Siemaszkowej: *Sprawiedliwi*, *Historia rodziny Ulmów*, *Dzieci Hioba*, *Wiek XX*, *Beksiński*, *Obraz bez tytułu* oraz *Trzy siostry*, które uczniowie mogli obejrzeć w domu. W ramach realizacji drugiego projektu siedmioro uczniów (**Dominika Kalandyk**, **Aleksandra Tłuczek**, **Paweł Miechoński**, **Mateusz Motyka** – kl. VIIa oraz **Joanna Błaszczak** i **Piotr Brzęk** – kl. VIId) wzięło udział w cyklu warsztatów teatralnych online prowadzonych przez **Justynę Król**, aktorkę rzeszowskiego teatru. Warsztaty zakończyła inscenizacja fragmentów *Balladyny Juliusza Słowackiego*. Dumni jesteśmy, że mogliśmy ten projekt wykorzystać w tegorocznej ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania *Balladyny*. Oprócz włączania się w czytanie tegorocznej lektury wszyscy mogliśmy zobaczyć fragmenty adaptacji dramatu Słowackiego przygotowanej przez naszych uczniów w ramach projektu *Warsztaty teatralne online/real*. Bardzo cieszymy się, że oba projekty kontynuowane będą w bieżącym roku szkolnym. Jesteśmy pewni, że nie tylko wzbogacą i urozmaicą ofertę edukacyjną szkoły, ale również przyczynią się do kolejnych sukcesów naszych uczniów.

Chciałabym serdecznie wszystkim podziękować za współpracę, życzliwość i wyrozumiałość w tak szczególnie trudnym dla nas czasie. Dziękuję i gratuluję naszym Absolwentom osiągnięcia wysokich wyników na egzaminie klas ósmych (osiągnęliśmy najwyższe wyniki w gminie, wyższe niż średnia wojewódzka i ogólnopolska). Uczniowie, którzy osiągnęli najwyższe wyniki (100% i 98%) to **Miłosz Szczotka**, **Kinga Prokop** i **Patrycja Drażek**. Brawo! Składam również podziękowania i słowa najwyższego uznania Rodzicom i Nauczycielom.

Tegoroczny rok szkolny wymusza na nas wszystkich sprawdzenie się w wielkim społecznym teście odpowiedzialności i zrozumienia obecnej sytuacji. Życzę wszystkim zdrowia i zaliczenia tego sprawdzianu z najwyższymi notami.

Tekst: **Zofia Międlar-Mruk**
– dyrektor SP w Tyczynie

Wyróżnienie dla Władysława Młasia

Miło nam poinformować, że **Władysław Młasi** – członek Zespołu Śpiewaczego Tyczyniacy - zdobył wyróżnienie w 54. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą. Serdecznie gratulujemy panu Władysławowi!

Władysław Młasi jest także solistą w Kapeli Wójta Tycznera. Reprezentuje zespół Tyczyniacy i kapelę podczas konkursów, przeglądów oraz podczas uroczystości gminnych.

Pożegnanie wakacji w Domu Ludowym Hermanowej

Podczas spotkania, które odbyło się 30.08 br., dzieci wzięły udział w warsztatach plastycznych prowadzonych przez panią Marzenę, animacjach przygotowanych przez „Przebieranke” oraz w pokazie strażackim zorganizowanym przez druhow z OSP w Hermanowej i OSP z Łukawca.

Serdecznie dziękujemy wszystkim prowadzącym za poświęcony czas, a uczestnikom za wspólną zabawę.

Tu jest moje miejsce tu jest dom mój

Grupa **Tu i Teraz** zaprasza dzieci w wieku od 8 do 15 lat
Do zapisów na zajęcia organizowane w ramach projektu **Działaj lokalnie**
Efektem finalnym całości będzie spektakl teatralny z udziałem wszystkich uczestników zadania

HERMANOWA	BOREK STARY	TYCZYN
Środy Godz: od 15.00 do 17.00	Poniedziałki Godz: od 17.00 do 19.00	Środy Godz: od 16.30 do 18.30
ZAJĘCIA WOKALNE	ZAJĘCIA TEATRALNE	ZAJĘCIA SCENOGRAFICZNE

Zapisy pod numerem telefonu: 509 181 299

Działaj lokalnie

FUNDACJA ROZWOJU FILANTROPII W POLSCE
AKADEMIA ROZWOJU FILANTROPII W POLSCE
FUNDACJA ROZWOJU FILANTROPII W POLSCE
FUNDACJA ROZWOJU FILANTROPII W POLSCE

TANIEC DLA DOROSŁYCH I SENIORÓW

TANIEC REKREACYJNY
CDKiIT "Spichlerz" w Tyczynie
ul.Grunwaldzka 29

WTORKI
17.30-18.30

INFO:
795 48 71 75
17 230 23 27
WWW.HOLINGA.PL

ctno
WIFOWIA

CENTRUM DZIEDICTWA KULTUROWEGO I INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Boguchwałach

TARGI INNOWACJI XV JESIENNA GIEŁDA OGRODNICZA

**3-4.10.
2020 r.**
godz. 8⁰⁰-16⁰⁰

**IV
Ogólnopolska
Wystawa
Królików**

ul. Suszyckich 9
36-040 Boguchwała

Dzień Pola
4.10.2020 r., ul. Techniczna 4

PODKARPACKIE ŚWIĘTO WINOBRANIA 2020

W PROGRAMIE:

3-4 października (sobota, niedziela)

- wystawy owoców i warzyw, miodów i produktów pszczelich
- prezentacja podkarpackich winnic
- wystawa królików, drobnego inwentarza i alpak
- prezentacja „Podkarpackiego e-bazarku”
- prezentacja dorobku Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego
- wystawa przyrodniczo-łowiecka
- kiermasz materiału szkółkarskiego, nasion i kwiatów
- pokazy florystyczne
- prezentacja instytucji działających w rolnictwie i przemyśle owocowo-warzywnym
- konferencje:
  - „Innowacyjne metody ekologicznego chowu i hodowli królików”
  - „Konferencja podsumowująca wojewódzki etap Konkursu Agroliga 2020”
- podsumowanie konkursów:
  - „Agroliga 2020”, „Na bazaru w dzień targowy...”,
  - „Jesienna kompozycja kwiatowo-owocowo-warzywna”,
  - „Wakacje na wsi w obiektywie”, „Najlepszy produkt podkarpacki - owoce i warzywa”,
  - „Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne w 2020 r.”, „Najlepszy Doradca Ekologiczny ODR”
- kiermasz rękodzieła
- występy zespołów i inne atrakcje

PATRONAT HONOROWY

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jan Krzysztof Ardanowski, Wojewoda Podkarpacki – Ewa Lersart, Marszałek Województwa Podkarpackiego – Wiesław Ortyl, Starosta Rzeszowski – Józef Jachowicz, Prezes Podkarpackiej Izby Rolniczej – Stanisław Kartman, Dyrektor Instytutu Ogrodnictwa w Skierwińcach – Dorota Kosopicka

PATRONAT MEDIALNY

nowiny nowiny24

gospodarkaPodkarpacka.pl

Miejsko-Gminny
Ośrodek Kultury
im. Katarzyny Sobczyk
w Tyczynie

zaprasza na

X FESTIWAL PIOSENEK KATARZYZNY SOB CZYK

"O ŻŁOTĄ RÓŻĘ
MAŁEGO KSIĘCIA"

24. 10. 2020

Przesłuchania konkursowe
w kategorii wiekowej do 15 lat
18:00 Recital Aleksandry Wajdy,
ogłoszenie wyników i wręczenie nagród,
koncert laureatów

25. 10. 2020

Przesłuchania konkursowe
w kategorii wiekowej 16 lat wzwyż
18:00 Koncert Ani Rusowicz z zespołem,
ogłoszenie wyników i wręczenie nagród,
koncert laureatów

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

TVP 3
RZESZÓW

Dzień otwarty w Dom Ludowym w Borku Starym

Podczas spotkania, które odbyło się 6.09 br., zaprezentowane zostały wybrane formy działalności, jakie będą realizowane w DL w Borku Starym w formie zajęć stałych w sezonie 2020/2021.

Dziękuję za zorganizowanie pokazu strażackiego i zabezpieczenie całości imprezy **druhom z OSP w Borku Starym, radnym i sołtysowi Borku Starego** za ufundowanie słodczy dla dzieci, a **Henryce**

Wojturskiej za pyszne proziaki, które zawsze wszystkim smakują. Dziękuję również instruktorom za przeprowadzenie zajęć i udaną współpracę, a dzieciom za przybycie i wspaniałą zabawę. Do zobaczenia na zajęciach.

Tekst: **Renata Rochecka** - opiekun Domu Ludowego

Podczas dnia otwartego w DL w Borku Starym dzieci świetnie się bawili

M-GOK W TYCZYNI

ZAJĘCIA DLA DZIECI

- ZAJĘCIA TANECZNE „KATARZYŃKI”
- ZAJĘCIA PLASTYCZNE
- BREAKDANCE
- BALET
- OGNIŚKO MUZYCZNE
- ZAJĘCIA TEATRALNE
- ZESPÓŁ TAŃCA LUDOWEGO „MŁODZI TYCZYNIACY”
- ZAJĘCIA DLA DOROSŁYCH
- ZDROWY KRĘGOSŁUP
- ZUMBA FITNESS
- SLAVICA DANCE FITNESS
- TANIEC TOWARZYSKI
- KLUB SENIORA
- ZESPÓŁ ŚPIEWACZY „TYCZYNIACY”

ZAPISY POD NUMEREM TELEFONU: (17)229-32-39

DOM LUDOWY W BORKU STARYM

ZAJĘCIA DLA DZIECI

- ZAJĘCIA TANECZNE „PEREŁKI”, „ARABESKA”
- ZAJĘCIA PLASTYCZNE
- ZAJĘCIA WOKALNE
- ZAJĘCIA AKROBATYCZNE
- JĘZYK ANGIELSKI
- ZAJĘCIA DLA DOROSŁYCH
- ZUMBA FITNESS
- AEROBİK
- ZESPÓŁ ŚPIEWACZY „BORKOWIANIE”

ZAPISY POD NUMEREM TELEFONU: (17) 229-80-72

**ZAPISY
NA ZAJĘCIA**

M-GOK TYCZYN ZAPRASZA!!

ZAPISY ORAZ INFORMACJE
O PŁATNOŚCI ZA POSZCZEGÓLNE ZAJĘCIA
OD 1 WRZEŚNIA 2020R.
W M- GOK W TYCZYNI ORAZ W FILIACH

CENTRUM DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

ZAJĘCIA DLA DZIECI

- SENGOPLASTYKA
- ZAJĘCIA MUSICALOWE
- ZAJĘCIA DLA DOROSŁYCH
- EDUKACJA MALARSKA „ŻYJ KOLOROWO”
- ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE DLA SENIORÓW

ZAPISY POD NUMEREM TELEFONU: (17) 230-23-27

DOM LUDOWY W KIELNAROWEJ

ZAJĘCIA DLA DZIECI

- ZAJĘCIA TANECZNE „NIEZAPOMINAJKI”
- ZAJĘCIA PLASTYCZNE
- ROBOTYKA I PROGRAMOWANIE
- JĘZYK ANGIELSKI
- ZAJĘCIA DLA DOROSŁYCH
- AEROBİK
- ZESPÓŁ ŚPIEWACZY „KIELNAROWIANIE”
- ZUMBA FITNESS
- WARSZTATY RĘKODZIEŁA I BIŻUTERII

ZAPISY POD NUMEREM TELEFONU: (17) 221-95-50

CENTRUM PROMOCJI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

ZAJĘCIA DLA DZIECI

- CERAMIKA
- ROBOTYKA I PROGRAMOWANIE
- JĘZYK ANGIELSKI
- KLUB PROFILAKTYCZNO - ROZWOJOWY
- ZAJĘCIA DLA DOROSŁYCH
- CERAMIKA
- KURS SZYCIA
- DYSKUSYJNY KLUB FILMOWY
- KLUB FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ

ZAPISY POD NUMEREM TELEFONU: (17)229-32-39

DOM LUDOWY W HERMANOWEJ

ZAJĘCIA DLA DZIECI

- ZAJĘCIA TANECZNE
- ZAJĘCIA PLASTYCZNE
- ZAJĘCIA WOKALNE
- JĘZYK ANGIELSKI
- ZAJĘCIA DLA DOROSŁYCH
- ZDROWY KRĘGOSŁUP
- ZUMBA FITNESS
- ZESPÓŁ ŚPIEWACZY „HERMANOWIANKI”
- WARSZTATY RĘKODZIEŁA I BIŻUTERII

ZAPISY POD NUMEREM TELEFONU: (17) 230-48-68

**ILUŚĆ MIEJSC
OGRANICZONA!!!**

**ZAPRASZAMY
MIESZKAŃCÓW
KIELNAROWEJ I OKOLIC**

LOKALNY FESTIWAL FASCYNACJI

**w Domu Ludowym
w Kielnarowej**

**17 PAŹDZIERNIKA 2020
GODZ. 10.00 - 13.00**

**TEREN
DOMU LUDOWEGO
W KIELNAROWEJ**

W PROGRAMIE FESTIWALU:

- WARSZTATY CHEMICZNO - FIZYCZNE
- WARSZTATY BEATBOX
- WARSZTATY PLASTYCZNE
- ROZGRYWKI W GRY PLANSZOWE

**Warsztaty i pokazy poprowadzą lokalni
specjaliści w danej dziedzinie**

**UDZIAŁ W FESTIWALU
JEST BEZPŁATNY**

Czas trwania Festiwalu: 3 godziny

**Wydarzenie zorganizowane zostanie
z zachowaniem zaleceń Głównego
Inspektoratu Sanitarnego oraz Ministerstwa
Zdrowia w związku z sytuacją epidemiczną
COVID-19**

PROJEKT DOFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PROGRAMU FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH NA LATA 2014-2020 NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI - CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

„Mój najpiękniejszy wakacyjny dzień”

Na coroczny wakacyjny konkurs plastyczny, który dedykowany jest dzieciom w wieku 6-8 lat, można dostarczać prace plastyczne wykonane dowolną techniką i w dowolnym formacie. Ciekawe wydarzenia, sytuacje, odwiedzane miejsca są lepiej zapamiętane przez dzieci, jeśli mogą je uwiecznić na papierze. W tym roku nagrodzone zostały prace **Uli i Łucji Gral**. Serdecznie gratulujemy i dziękujemy dziewczynkom, że chciały podzielić się z nami swoimi najpiękniejszymi wspomnieniami z wakacji.

Zapraszamy do MiGBP w Tyczynie czytelników, którzy mają w swoich zbiorach książkowych egzemplarze „Balladyny” **J. Słowackiego**. W godzinach pracy biblioteki można przybić pieczętkę, którą otrzymaliśmy z Kancelarii Prezydenta RP za udział w tegorocznym Narodowym Czytaniu.

Młodzi Czytelnicy Lata wybrani

Czy wakacje można spędzić z książką? Oczywiście! Dla tych, którzy lubią czytać, wakacyjny czas jest wyjątkowy, bo – z uwagi na mniej obowiązków – można więcej czasu poświęcić na ulubioną lekturę.

Co daje wakacyjne czytanie? Można na przykład powalczyć o tytuł Młodego Czytelnika Lata, jaki od kilku lat MiGBP w Tyczynie nadaje dzieciom i młodzieży w wieku 9-15 lat, którzy przeczytają jak najwięcej książek w lipcu i sierpniu.

Do grona Młodych Czytelników Lata dołączyli w tym roku: **Maciej Tutak, Natalia Kawalec, Emilia Rogula i Szymon Baran**. Serdecznie gratulujemy!

Teksty: **Agnieszka Janda**

MIEJSKA I GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TYCZYNI

serdecznie zaprasza na

spotkanie autorskie z pisarką

JOANNA JAX

28.09.2020 r. godz. 15.00

Salonik Literacki przy MiGBP w Tyczynie

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

Więcej informacji pod nr. tel. (17) 22-19-410

GODZINY OTWARCIA MIEJSKIEJ I GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W TYCZYNI

Tyczyn (tel. 17 22-19-410)
Poniedziałek i Środa: 8.00 – 17.00
Wtorek, Czwartek, Piątek: 8.00 – 16.00

Borek Stary (tel. 17 22-98-828)
Poniedziałek – Piątek: 11.30 – 17.30

Hermanowa (tel. 17 22-99-601)
Poniedziałek, Środa, Piątek: 10.00 – 16.00
Wtorek, Czwartek: 11.00 – 17.00

Kielnarowa (tel. 17 22-19-350)
Poniedziałek, Wtorek, Środa: 8.00 – 14.00
Czwartek, Piątek: 12.00 – 18.00

W maju tego roku – w setną rocznicę urodzin papieża-Polaka – rozpoczął się proces beatyfikacyjny Sług Bożych **Emilii i Karola Wojtyłów** – rodziców św. Jana Pawła II. Ich życie – mimo że byli rodzicami Ojca Świętego – nie było w jakiś szczególny sposób wyjątkowe czy pozbawione trosk. Jak każde małżeństwo – bez względu na czas, w których się żyje – borykali się z codziennymi trudnościami. Dzieci, dom, pranie, gotowanie, sprząatanie, praca jako zawodowy żołnierz – i dziś można spotkać takie rodziny.

O życiu Wojtyłów pisze doktor nauk humanistycznych **Milena Kindziuk** w obszernej, ale bardzo ciekawie napisanej biografii pt. „**Emilia i Karol Wojtyłowie. Rodzice św. Jana Pawła II**”. Książka jest podzielona na cztery części. W pierwszej z nich autorka kreśli życie młodych małżonków Emilii i Karola. Druga obejmuje losy rodziny w czasie I wojny światowej. W trzeciej części poznajemy Wojtyłów jako oddanych dzieciom rodziców. Tu mowa jest także o śmierci Emilii. W czwartej części biografii autorka ukazuje sylwetkę Karola seniora. Bardzo ciekawy jest dodatek, który zawiera wspomnienia osób znających Wojtyłów oraz kopie dokumentów, m.in. własnoręcznie napisany przez **Karola Wojtyłę** (papieża) życiorys. Całości dopełniają liczne, mało znane fotografie.

Historia Jagiellonów – mimo że odległa w czasie – wciąż budzi wielkie zainteresowanie czytelników. Co ciekawe, częściej sięgamy po historyczne książki beletrystyczne niż stricte naukowe. Jedną z powieści, która w ciekawy sposób przedstawia ostatnie lata rodu Jagiellonów, jest książka **Renaty Czarneckiej** pt. „**Pęknięte królestwo. Ostatni Jagiellonowie**”. Powieść zaczyna

się smutnym wydarzeniem, jakim jest śmierć **Barbary Radziwiłłówny**. Nie od dziś wiadomo, że małżeństwu królowej Barbary z **Zygmuntem Augustem** nie był przychylny dwór królewski, łącznie z matką Zygmunta królową **Boną**. Polska władczyni rodem z Włoch miała mocny charakter i liczyła na to, że kolejne małżeństwo jedyne go syna będzie po jej myśli. Jednak młody król miał inne plany na swoje życie niż uwielbiająca go matka, Bona powróciła więc do Włoch. Wydawać by się mogło, że w pięknych krajobrazach Italii będzie wiodła wygodne życie, w towarzystwie dworzanina **Giana Lorenza Pappacoda**. Nie zapominajmy jednak, że w średniowiecznych dworach królewskich nie brakowa-

ło skandalicznych intryg, z otruciami (z ręki najbardziej zaufanych sług) włącznie.

Autorka powieści bardzo zręcznie operuje słowem. Opisywane przez nią wydarzenia (i te historyczne, i te fikcyjne) przedstawione zostały bardzo obrazowo, dzięki czemu czytelnik ma wrażenie, że uczestniczy osobiście w życiu ostatnich Jagiellonów.

Dla wielu z nas **Marek Kamiński** znany jest ze zdobycia w jednym roku – bez pomocy z zewnątrz – obu biegunów Ziemi (za ten wyczyn został wpisany do Księgi rekordów Guinnessa). To jednak nie jedyna aktywność tego podróżnika. Założona przez niego fundacja wspiera ambitną młodzież oraz tworzy aplikację Walk4Life, której zadaniem ma być wspieranie osób dotkniętych m.in. depresją.

Pan Marek jest także autorem 13 książek o podróżach nie tylko po świecie, ale i w głąb siebie. Jedną z nich jest wywiad-rzeka pt. „**Bądź zmianą**”. Kamiński w rozmowie z **Joanną Podśadecką** opowiada o niesamowitej wyprawie z Polski do Japonii i z powrotem, jaką odbył w 2018 r. samochodem elektrycznym. Podczas 144 dni podróżnik przejechał 30 tysięcy kilometrów i odwiedził 9 krajów. Jak mówi sam Kamiński, była to wyprawa technoekologiczna z nutą minimalizmu, bo auto służyło mu także za... dom. Jako że podróżnik jest świetnym gawędziarzem, rozmowa z Podśadecką schodzi także na inne tory, m.in. o terapeutycznej roli książek podczas wypraw czy o nowych technologiach, które są w kręgu zainteresowań pana Marka. Atutem wydawnictwa są kolorowe fotografie z podróży do Japonii.

Poleca: **Agnieszka Janda**

OGŁOSZENIA/REKLAMY

Osoby zainteresowane zamieszczeniem ogłoszenia lub reklamy w „**Głosie Tyczyna**” mogą to zrobić telefonicznie pod nr. tel. **(17) 22-19-318, wew. 24** oraz **(17) 22-19-410**, a także e-mailowo: **glostyczyna@tyczyn.pl**.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

- Za ogłoszenia drobne – **1 zł od słowa**,
- Za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm – **25 zł**,
- Za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm – **50 zł**.
- W treści ogłoszenia adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.
- Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych są **płatne**.
- Ogłoszenia dotyczące w treści: „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są **bezpłatne**.

Ciekawe miejsca na Podkarpaciu

W dzisiejszym numerze GT spełniam prośbę czytelników, by zaprezentować przyrodnicze ciekawe i mniej znane miejsca na Podkarpaciu. Wyszukałam dla Państwa rezerваты i pomniki przyrody znajdujące się w województwie podkarpackim, które zachwycają urokliwością miejsca. W sam raz na weekendowy jesienny wypad.

Około 50 kilometrów od Tyczyna znajduje się ponad dwuipółhektarowy rezerwat przyrody **Szwajcaria Ropczycka**, położony na terenie Ropczyc. Obszarem chronionym jest tu wąwóz lessowy o 10-metrowych, stromych, ciekawie wyrzeźbionych zboczach porośniętych drzewami. Na jego dnie zbudowano deptak spacerowy. W rezerwacie można znaleźć buk o obwodzie pnia ponad 3 metrów. Ciekawostką jest występujący tu dąb szypułkowy zrosnięty z brzozą brodawkowatą.

Na dnie chronionego wąwozu zbudowano spacerowy deptak
Fot. wikipedia.pl

Cergowa Góra (716 m n.p.m.) – wzniesienie usytuowane na południowy wschód od Dukli – stanowi jeden z najciekawszych przyrodniczo obszarów tej części Karpat. Utworzony tu chroniony obszar to **Rezerwat Tysiąclecia na Cergowej Górze**. Miejsce to jest

znane z osuwisk, wychodni skalnych i jaskiń szczelinowych, w których zimą przebywają nietoperze. Na Cergowej znajduje się także jedno z większych skupisk krzewu zwanego kłokoczka południowa oraz byliny o nazwie miesięcznica biała, która w Polsce występuje rzadko.

Od dwóch lat na Cergowej znajduje się 23-metrowa wieża widokowa, czynna cały rok, na którą wejście jest bezpłatne

Fot. wikipedia.pl

Na południowo-zachodnim stoku Cergowej, w **Nowej Wsi**, warto zobaczyć **florystyczny rezerwat chroniący cisa pospolitego**, który występuje tu naturalnie głównie w formie drzewiastej. Stanowisko cisa w tym miejscu obejmuje ok. 40 okazów.

Kolejne urokliwe miejsce, do którego warto się wybrać na Podkarpaciu, to **rezerwat wodno-florystyczny znajdujący się w Pniowie** (gmina Radomyśl nad Sanem), obejmujący dwa zbiorniki wodne. Ten obszar chroniony utworzono, by zachować naturalnie tu występujący rzadki gatunek rośliny wodnej – kotewki orzecha wodnego. Roślina ta zasiedla starorzecza i stawy rybne. Stanowisko kotewki w Pniowie to jedno z ostatnich miejsc naturalnego występowania tej rośliny w dorzeczu Sanu i Wisły środkowej. Co ciekawe, nasiona kotewki są jadalne. W czasach wczesnohistorycznych mielono je na mąkę, a kolczaste orzechy rośliny wykorzystywano do ochrony przed złodziejami (nasiona rozsypywano wokół zabudowań) i na polu bitwy (powstrzymywano w ten sposób konnicę nieprzyjaciela).

Tak wygląda kotewka orzech wodny, którego stanowiska są chronione w Pniowie
Fot. wikipedia.pl

Na pograniczu powiatów leskiego i bieszczadzkiego znajduje się rezerwat przyrody **Sine Wiry**. Obszar chroniony obejmuje 7-kilometrowy fragment doliny rzek Wetlina i Solinka, w których występują bogate zbiorowiska leśne. Ponadto można tu zobaczyć pozostałości (kamienista plaża) po jeziorze zwanym Szmaragdowym, które powstało 40 lat temu w wyniku osunięcia się zbocza rzeki Połomy. Na terenie rezerwatu zostały utworzone dwie ścieżki przyrodnicze.

Rezerwat Sine Wiry jest pod względem przyrodniczym jednym z najciekawszych w polskich Karpatach Fot. wikipedia.pl

Pewnie nie jedna osoba się zdziwi, że rezerwat przyrody można utworzyć na terenie miasta. Tak jest w Leżajsku, w którym rezerwat chroni **Las Klasztorny. Rezerwat, utworzony prawie 70 lat temu, obejmuje obszar niemal 40 hektarów.** Jest to jedno z nielicznych miejsc przypominających swoim wyglądem historyczną Puszcę Sandomierską. W lesie tym znajduje się pomnik przyrody – **buk „Hubert”**, którego obwód pnia przekracza 4 metry, a jego wiek oceniany jest na **300 lat**. Podobno szczególnie pięknie jest w tym lesie wiosną, kiedy kwitną zawilce, i w maju – za sprawą kwitnienia konwalii.

Dwa najstarsze dęby na Podkarpaciu – „Poganianin” i „Chrześcijanin” – mają ponad 630 lat. Są nie tylko najstarsze, ale i największe. Obwód pnia „Pogania” – rosnącego w Węglówce przy zabytkowej cerkwi (nieдалеko rezerwatu Prządki) - wynosi prawie 9 metrów, a wysokość drzewa dochodzi do 28 metrów. „Chrześcijanin” – rosnący w Januszkowicach (koło Frysztaka) – jest nieco niższy (18 metrów), ma za to grubszy pień (ponad 10 metrów), który czyni ten dąb jednym z najgrubszych w Polsce.

Źródła:

www.zielonepodkarpacie.pl, zielnik-karpacki.pl,
www.terazkrosno.pl, www.radomysl.pl, wikipedia.pl,
twojebieszczady.net

Ciekawe miejsca wyszukała: **Agnieszka Janda**

Dęby „Chrześcijanin” (powyżej) i „Poganianin” (poniżej) – najstarsze i największe na Podkarpaciu Fot. wikipedia.pl

Wspomnienia z powstania i działalności NSZZ *Solidarność* przy zakładzie *Zelmer* w Rzeszowie

W związku z peregrynacją obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej Robotników i obecnością w naszej parafii w Tyczynie sztandaru Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” przy Zelmerze, chciałbym się podzielić wspomnieniami z powstania związku zawodowego „Solidarność” i jego aktualną działalnością.

Po podpisaniu porozumienia przez komitet strajkowy w Gdańsku we wrześniu 1980 r. na terenie zakładu *Zelmer* robotnicy i pracownicy poszczególnych wydziałów zaczęli się spotykać i tworzyć załóżki nowego związku zawodowego. 10 września został powołany komitet założycielski, w skład którego weszli m.in.: **Roman Zimiński, Stanisław Dziura, Emil Pękala, Ewa Ogrodniczek, Adolf Graboś, Stanisław Drązek**. 12 września 1980 r. przedstawiciele WSK Rzeszów i *Zelmeru* powołali MKZ Rzeszów, a pierwszym przewodniczącym został wybrany **Adam Matuszczak** z WSK. Początkowo były to działania nielegalne i dopiero po wyrażonej zgodzie przez ówczesny rząd oraz zarejestrowaniu ogólnopolskiego NSZZ *Solidarność* przystąpiliśmy do wyborów przedstawicieli z poszczególnych wydziałów na zebranie zakładowe.

Pierwszym przewodniczącym Komisji Zakładowej przy *Zelmerze* został wybrany **Emil Pękala**, jego zastępcami byli: R. Zimiński, E. Ogrodniczek i S. Dziura, a sekretarzem **Teresa Korbecka**. Komisja zakładowa liczyła 18 członków. Do głównych zadań w początkowym okresie działalności należały: poprawa warunków pracy pracowników, tj. negocjacje podwyżek płac, poprawa warunków socjalnych, eliminowanie niesprawiedliwego traktowania poszczególnych pracowników, udział w pracach komisji socjalnej przyznającej mieszkania z puli zakładowej itp. W pracownikach rodziła się wiara na powstanie nowego ustroju opartego na sprawiedliwości społecznej. Bardzo szybko rozrastała się nasza organizacja związkowa i na początku 1981 r. liczyła ponad 3000 członków.

W celu poparcia dążeń rolników do utworzenia związku w lutym 1981 r. przy *Zelmerze* powstał komitet strajkowy, który zorganizował strajk okupacyjny trwający do czasu podpisania porozumień rzeszowsko-ustrzyckich. Strajkowaliśmy przez trzy dni. W tym czasie zaniechana była jakakolwiek praca, spaliliśmy na podłogach w jadalniach i przy biurkach, podkładając sobie pod głowy wszystko to, co udało się zorganizować.

Po wprowadzeniu stanu wojennego w nocy z 12 na 13.12.1981 r. z *Zelmeru* internowane były dwie osoby, tj. R. Zimiński i S. Dziura. Działalność związku została zawieszona, a poszczególni działacze byli wzywani na przesłuchania, mieli częste rewizje w domach. Pracownicy spotykali się na terenie zakładu, organizowano pomoc socjalną dla pracowników będących w trudnych warunkach życiowych, kolportowano prasę podziemną.

22 września 1988 r. na tajnym spotkaniu została reaktywowana komisja zakładowa, która weszła w skład MKZ Rzeszów. Po podpisaniu porozumienia przy okrągłym stole w 1989 r. nasza organizacja związkowa szybko się reaktywowała, a **R. Zimiński** został wybrany na przewodniczącego Komisji Zakładowej. W tym czasie w *Zelmerze* powołano drugi związek zawodowy przemysłu elektromaszynowego, należący do struktury OPZZ. Do związku *Solidarność* przystąpiło około 540 członków.

Ja jako konstruktor w dziale technicznym przez trzy pierwsze kadencje byłem przewodniczącym komisji rewizyjnej, a od 2002 r. już szóstą kadencję pełnię funkcję zastępcy przewodniczącego organizacji między-

zakładowej przy *Zelmerze*. Po przekształceniach własnościowych w zakładzie powstało 6 spółek akcyjnych, w których pracownicy powołali związkowe komisje zakładowe wchodzące w skład organizacji międzyzakładowej. (Proces reorganizacji i prywatyzacji *Zelmeru* to temat na oddzielny artykuł). Aktualnie przy *Zelmerze* działa 164 członków i 52 emerytów. Przewodniczącym Związku NSZZ *Solidarność* przy zakładzie *Zelmer* jest **Paweł Szpunar**.

Sztandar, z którym byliśmy w naszym tyczyńskim kościele podczas peregrynacji obrazu Matki Bożej Robotników *Solidarność*, został wykonany w 2015 r. Jest to drugi już sztandar. Pierwszy z nich został wykonany w 1989 r. Ze względu na jego stan techniczny i nieaktualne napisy podjęliśmy uchwałę o wykonaniu drugiego, będącego kopią pierwszego. Na awersie sztandaru jest napis: *Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność ZELMER Rzeszów 2015*, a na rewersie znajduje się postać błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, napis: *Zło Dobrem Zwyciężaj* i trzy krzyże gdańskie.

Tekst: **Andrzej Grondecki** - zastępca przewodniczącego Organizacji Międzyzakładowej NSZZ *Solidarność Zelmer*

Nasz poczet sztandarowy w składzie: Andrzej Grondecki, Lucyna Wołowiec i Jacek Oronowicz uczestniczy regularnie we wszystkich uroczystościach rocznicowych, tj. 31.08, 19.10 (dzień śmierci ks. Jerzego) i 13.12. Jesteśmy także obecni co roku w Częstochowie na mszy św. ludzi pracy. Ostatnio w kilku parafiach wzięliśmy udział w uroczystościach z okazji peregrynacji obrazu MB po diecezji rzeszowskiej.

Franciszek Kotula – muzealnik

W dzisiejszym numerze GT czas na przedstawienie Franciszka Kotuli jako muzealnika. Pod tym kątem jest on dla Rzeszowszczyzny osobą niezwykle zasłużoną.

Jak wiadomo, jeszcze w 1935 r. powstało w Rzeszowie społeczne muzeum Towarzystwa Regionalnego Ziemi Rzeszowskiej, w którym Franciszek Kotula został kustoszem. W czasie II wojny światowej Niemcy przekształcili je w *Stadmuseum*, czyli muzeum miejskie. Taki sam status muzeum utrzymało w pierwszych latach powojennych, a Kotula zaczął pełnić w nim funkcję kierownika. Siedzibą muzeum, wyznaczoną jeszcze przez niemieckie władze okupacyjne, była jedna z kamienic przy rzeszowskim rynku. Obecnie mieści się w niej Muzeum Etnograficzne im. F. Kotuli, oddział Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

W 1946 r. Franciszek Kotula za swój wkład w ocalenie zbiorów muzealnych w czasie wojny otrzymał Złoty Krzyż Zasługi. Od 1950 r. muzeum w Rzeszowie przeniesione zostało do resortu Ministerstwa Kultury i Sztuki i zarazem pozyskało nową siedzibę w dawnym klasztorze pijarów przy ulicy 3 Maja. Był to ogromny skok rozwojowy, dzięki któremu Kotula stawał się kierownikiem całkiem sporej placówki muzealnej.

I wówczas zaczął się spór. Do marca 1951 r. Kotula otrzymywał dodatek do pensji za pełnienie funkcji kierowniczej. Jednak w Centralnym Zarządzie Muzeów uznano, że jest to dodatek naukowy, a Kotula nie spełnia kryteriów pozwalających zaliczyć go do grona naukowców, w związku z czym odebrano mu go. *Decyzję tę uważam dla siebie za krzywdzącą – odwoływałem się Kotula – bowiem pełniąc funkcję kierownika Muzeum Okręgowego [...], daję ze siebie specjalny wysiłek. Jeżeli kierownicy muzeów regionalnych pobierają dodatek za kierownictwo, uważam że kierownik Muzeum Okręgowego ma również prawo do podobnego dodatku.* Na swą skargę Kotula otrzymał odpowiedź odmowną, dlatego skierował kolejne pismo, tym razem bezpośrednio do Ministra Kultury i Sztuki Włodzimierza Sokorskiego. Również i to pismo nie odniosło zamierzonego skutku. Przepychanki z komunistyczną biurokracją okazały się znacznie trudniejsze niż gra prowadzona z Niemcami w czasie wojny.

Doprowadzony do ostateczności Kotula postanowił w lutym 1954 r. napisać do Rady Państwa, a więc *de facto* do samego Bieruta. Do pisma dołączył listę książek, które wydał oraz powołał się na opinię takich naukowców jak **Stanisław Lorenz** czy **Aleksander Gieysztor**. W końcu znaleziono kompromis, zaproponowano Kotuli, aby zwrócił się do ministerstwa o uznanowie przyznanie mu stopnia naukowego. *Jak stwierdziłem w ankiecie – wyłuszczałem Kotula we wniosku – nie posiadając wyższych studiów, nie mam żadnego tytułu naukowego. Ukończyłem tylko seminarium nauczycielskie (w r. 1920) i wyższy kurs nauczycielski (w r. 1929 w Toruniu) – jako pracownik naukowy jestem więc wyłącznie samoukiem.* Następnie wymieniał swoje zasługi związane z badaniami nad kulturą ludową, a wiejski lud wszakże powinien być bliski tej władzy. W odpowiedzi na to pismo dyrektor Centralnego Zarządu Muzeów wystąpił o nadanie Franciszkowi Kotuli stopnia docenta.

Franciszek Kotula pozostawał przez następnych kilka lat na stanowisku dyrektora Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, później - wobec dalszego rozwoju placówki - zajął się tylko kierowaniem Działem Etnograficznym. W latach 60. zorganizował 20 obozów naukowo-badawczych dla młodzieży. Razem z młodymi ludźmi ruszał, jak to sam określał „w teren”. Wspólnie chodzili

po wsiach, spotykali się z miejscowymi, najlepiej takimi, którzy lubili dużo opowiadać i spisywali każde zasłyszane słowo. W ten sposób powstał materiał, który miał służyć dalszemu opracowywaniu narracyjnemu i ukazać się w postaci książek.

Franciszek Kotula w swoim mieszkaniu przy ulicy Puławskiego w Rzeszowie, w którym na emeryturze gościł wiele młodych osób.

Dorobek Franciszka Kotuli został w pełni doceniony w 1976 r., gdy miesięcznik „Barwy”, przyznał mu medal im. Oskara Kolberga. Kotula miał już wówczas 76 lat, od 6 lat znajdował się na emeryturze. Problemy zdrowotne nie pozwoliły mu pojechać do Płocka, gdzie w Muzeum Mazowieckim miało odbyć się wręczenie medali wszystkim laureatom. Przepraszając za nieobecność, Kotula prosił jednocześnie o przekazanie swoich słów pozostałym nagrodzonym: *Przykro mi bardzo, ale nie z mojej winy, nie mogłem dziś znaleźć się w Waszym gronie. Przesyłam Wam wszystkim pozdrowienia i składam hołd należny kapłanom wyznania, które zowie się Polską Kulturą Ludową. Jest to zarazem wspaniała świątynia, w której chociaż różnymi językami-wyrazami, to jednak wszyscy czcimy to samo bóstwo – powtórzę się – Polską Kulturę Ludową.*

W okresie pobytu na emeryturze, gdy Kotula dysponował już większą ilością czasu, napisał wiele ważnych książek. Miedzy innymi wówczas powstało *Miasteczko*, czyli wspomnienia o dawnym Głogowie Małopolskim, czy *Tamten Rzeszów*. 24 kwietnia 1980 r., w swoje osiemdziesiąte urodziny, Kotula napisał kilka stron *Wyruneń*. Zadał w nich sobie pytanie, kim właściwie jest. *Nie jestem w stanie dać sam sobie konkretnej odpowiedzi – oznajmił. – I oto w powyższe pytanie wtrąca się inne, może istotniejsze: kim nie byłem? Nie byłem tedy naukowcem w ścisłym tego słowa znaczeniu, pisarzem w sensie literackim też nie. Więc? Filozofem? Historykiem kultury, względnie psychosocjologiem? NIE WIEM!*

Każdy zatem oceniając dorobek Kotuli, samodzielnie musi odpowiedzieć, co on dla niego znaczy. Ja uważam, że Kotula umierając 22.04.1983 r., przyniósł regionowi wielką stratę.

Tekst: **dr Robert Borkowski**

Od Redakcji: Wszystkich zainteresowanych sylwetką **Franciszka Kotuli** zachęcamy do obejrzenia filmu pt. „Swoj nieznan”, który jest dostępny pod linkiem: www.youtube.com/watch?v=_ZenJaGTMiE

Czy sam testament oznacza nabycie spadku?

Wydawać by się mogło, że gdy zmarły przed swoją śmiercią sporządził testament, w którym obdarował wymienioną osobę, to obdarowany niejako „z automatu” nabywa spadek. W końcu testament przedstawia ostatnią wolę testatora (spadkodawcy). Niestety, nie zawsze tak jest.

Trzeba pamiętać o tym, że przy samym sporządzeniu testamentu może dojść do licznych nieprawidłowości. Warto też mieć na uwadze to, że „nowszy” (później sporządzony) testament odwołuje „starszy” (wcześniej sporządzony) - przy założeniu, że dotyczy on tego samego majątku.

Co więc w przypadku, kiedy spadkodawca najpierw sporządził jeden testament, w którym darował wszystko panu X, a pół roku później sporządził drugi testament, w którym darował cały majątek panu Y? W tej sytuacji nie ma tak naprawdę ustalonego spadkobiercy. Nie ma również gwarancji, że testament został sporządzony prawidłowo przez spadkodawcę. Testament mógł bowiem zostać podrobiony, testator mógł sporządzić ten dokument pod wpływem błędu lub groźby.

W związku z powyższym należy przeprowadzić postępowanie spadkowe i stwierdzić swoje prawa do spadku, w tym przypadku wykorzystując oryginały ww. testamentów. Pamiętać również należy, iż w postępowaniu spadkowym nie obowiązują żadne terminy, w których takie postępowanie należałoby przeprowadzić. Pamiętajmy przy tym, by nie mylić terminów związanych z przeprowadzeniem postępowania spadkowego z terminami, które obowiązują w przypadku przyjęcia bądź odrzucenia spadku - wówczas termin wynosi 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania.

Materiał źródłowy: ustawa z dnia 23.04.1963 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145, 1495, z 2020 r. poz. 875).

Rubrykę redaguje:
Artur Maziarz - radca prawny

Informacje z LKS „Jar” Kielnarowa

Osiągnięcia łuczników

Zawodnicy z Kielnarowej wzięli udział w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży i jednocześnie w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, które odbyły się w dniach 21-23.08 br. w Zgierzu. Sukcesem okazał się start naszych zawodników strzelających z łuków bloczkowych.

Martyna Pasternak i Hubert Nędza na pierwszym miejscu podium podczas Mistrzostw Polski Juniorów Młodszych w łucznictwie w mikście w Zgierzu

W konkurencji dziewcząt najlepszą okazała się **Martyna Pasternak**, a w konkurencji chłopców **Hubert Nędza**. Oboje zdobyli po walkach złote medale. Również w strzelaniach mikstowych byli najlepsi, zajęli pierwsze miejsce i zdobyli złoty medal, zostawiając w pokonanym polu zawodników „Łucznika” z Żywca.

Nieźle miejsca zajęli w tych zawodach nasi klasycy. **Jakub Czekański** po bardzo dobrych strzelaniach klasyfikacyjnych zajmował 7. miejsce, a **Olaf Szymczak** był 31. W finałach najlepszy nasz zawodnik zajął ostatecznie 12. miejsce, a Olaf był 36.

Zawodnicy JAR-u dołożyli 5,5 pkt. do klasyfikacji w Ministerialnym Systemie Sportu Dzieci i Młodzieży, co dało naszemu klubowi 19. miejsce w Polsce.

***

W pierwszą sobotę i niedzielę września br. odbyły się Mistrzostwa Zrzeszenia LZS w Zamościu, w których brali udział również nasi zawodnicy, startując w konkurencji łuków klasycznych w kategorii junior młodszy. W konkurencji indywidualnej wśród chłopców **Jakub Czekański** był drugi, a **Olaf Szymczak** czwarty. W drugim dniu, po strzelaniu w mocnym deszczu, chłopcy spadli na dalsze miejsca. W strzelaniach drużynowych mieliśmy więcej szczęścia.

Drużyna w składzie: **Jakub Czekański**, **Olaf Szymczak** i **Krzysztof Bil** zajęła 2. miejsce, zdobywając srebrny medal. W klasyfikacji województwa razem z klubem z Jarosławia zajęliśmy 3. miejsce.

Jakub Czekański, Olaf Szymczak i Krystian Bil na drugim miejscu podium podczas Mistrzostw Zrzeszenia LZS w łucznictwie w konkurencji drużynowej w Zamościu

Medale tenisistów

Nasi łucznicy w kategorii junior młodszy uczestniczyli również w II Rundzie Pucharu Polski w Głucholazach. W zawodach tych **Jakub Czekański** zajął 13. miejsce, Olaf Szymczak był 18., a Krystian Bil - 47.

Nasi zawodnicy wystąpili również podczas I Rundy Pucharu Polski w Żywcu, gdzie **Jakub Czekański** zajął 13. miejsce, a **Krystian Bil** był 28.

Teksty: **Jan Szeliga**

W Nowej Sarzynie odbyły się Mistrzostwa Podkarpacia Młodzików w Tenisie Stołowym. Dwa medale z tych mistrzostw przywieźli reprezentanci naszego klubu. W rywalizacji drużynowej młodzików drużyna w składzie **Karol Wrotniak** i **Michał Matkowski** zdobyła brązowy medal. Również brązowy medal zdobył **K. Wrotniak** w grze deblowej z zawodnikiem AZS Politechnika Rzeszowska **Jakubem Świniuchem**. Natomiast indywidualnie Karol Wrotniak był 6., a **M. Matkowski** zakończył Mistrzostwa w przedziale miejsc od 9 do 16.

Tekst: **Ryszard Rząsa**

Karol Wrotniak (z lewej) i Michał Matkowski (z prawej) – zdobywcy brązowego medalu podczas Mistrzostw Podkarpacia Młodzików w tenisie stołowym w konkurencji drużynowej wraz z trenerem – Gracjanem Nowakiem (w środku)

Od lewej: Karol Wrotniak i Jakub Świniuch – zdobywcy brązowego medalu w grze podwójnej Mistrzostw Podkarpacia Młodzików w tenisie stołowym. Karol Wrotniak będzie reprezentował Podkarpacie w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików, które odbędą się w Krakowie.

OGŁOSZENIA

Osoby zainteresowane szkoleniem podstawowym lub uzupełniającym w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym (z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie), proszę o kontakt:

**Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Rzeszowie,**
Tyczyn ul. Św. Krzyża 14,
tel. (17) 22-99-276 lub 723 977 463.

Koszt szkolenia podstawowego: **100 zł/osobę**, 14 godzin (2 dni), szkolenia uzupełniającego: **75 zł/osobę**, 7 godzin (1 dzień).

OGŁOSZENIA

PROFEUM

BIURO RACHUNKOWE

Kompleksowa i profesjonalna obsługa w zakresie usług księgowych:

- PEŁNA OBSŁUGA KSIĘGOWA FIRM (KSIĘGI HANDLOWE, KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW, EWIDENCJA RYCZAŁTOWA)
- ROZLICZENIA Z URZĘDEM SKARBOWYM I ZUS - PEŁNA OBSŁUGA KADROWO-PLACOWA
- MOŻLIWOŚĆ ODBIORU DOKUMENTÓW Z SIEDZIBY KLIENTA - ROZWIĄZYWANIE BIEŻĄCYCH I ZALEŻYCH PROBLEMÓW KSIĘGOWYCH
- POMOC PRZY ZAKŁADANIU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARZEJ - DORADZTWO PODATKOWE ORAZ RESTRUKTURYZACYJNE
- OPRACOWYWANIE BIZNES PLANÓW

UBEZPIECZENIA

Pośrednictwo Finansowe
Kredyty Gotówkowe
Kredyty Hipoteczne
Ubezpieczenia Majątkowe
Ubezpieczenia Komunikacyjne

Zatrudniamy wybitnych specjalistów w zakresie księgowości i finansów.

Godziny Otwarcia Pn. -Pt. 8.00- 16.00

518 709 469, 519 525 160

OGŁOSZENIA

Poszukuję

do wynajęcia pokoju (niedrogo).

Tel. 518 210 593

OGŁOSZENIA

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Drążek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współdziałaniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.
Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyzna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl;
Adres redakcji, korekta tekstów: MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie, druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

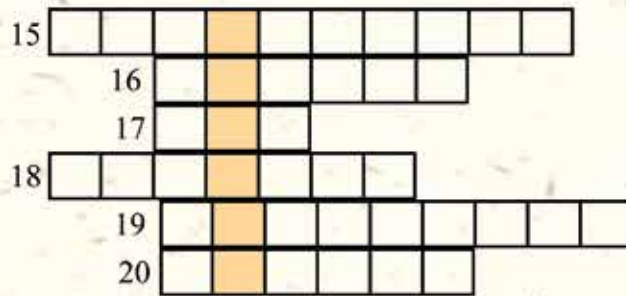
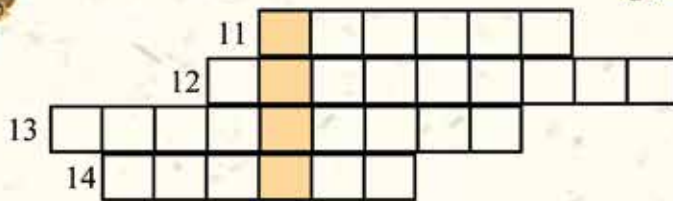
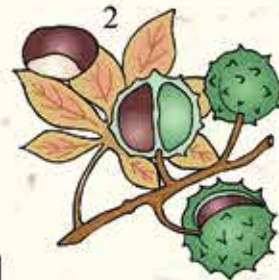
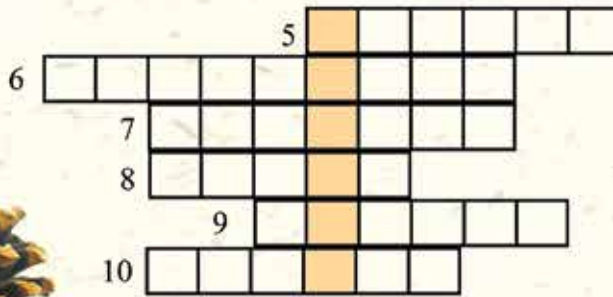
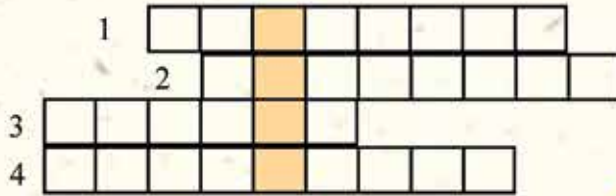
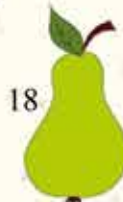
ISSN 1231-4609

GŁOS DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 9. numeru „Głosu Tyczyna” (9/2020)

Rozwiąż krzyżówkę obrazkową. Hasło utworzą litery z kolorowych pól.

11

Marta Jakubiec - „Jesień w sadzie”

Kiedy się czerwień w purpurę zmienia,
Po sadach słyhać ciężkie westchnienia:
- Uff! jak gorąco! Och! już nie mogę!
Drzewa przystępują z nogi na nogę.

Trzeszczą sklepienia drewnianych pali
Pod parasolem gron ociężałych,
Brunatnych od soku dojrzałych kiści
Pośród miedziano-zielonych liści.

Poprosiła bera o zmianę podpórek
Zmartwiona zmianą dziewczęcej figury.
I chyląc plecy przy wielkim ciężarze,
Ukradkiem spojrzenia przebiegła po sadzie,
Czy nie samotna z przyrostem na wadze.
A widząc, że śliwom też się przytyło,
Od razu jej na sercu ulżyło.
Orzech od lata tłuszczem obrastał
I po kryjomu przesuwał guziki.
Brzuch chciałby ukryć w połach swego płaszcza,
Lecz go zdradziły rwące się nici.
Więc żeby odwrócić od siebie uwagę,
Żarty sobie struga, patrząc na leszczynę,
Że jej starania godne są uznania,
By laskowemu ukryć łysinę.

Czerwienią się oblały owoce jabłoni.
To że przytyły, widać jak na dłoni.
Choć się pocieszają, słysząc jak brzoskwinia zipie,
Że im się przynajmniej meszek nie sypie.

Wszyscy pękaci,
Wszyscy stękają,
Patrzą na siebie i się nie poznają.
Zmienili się, to prawda,
co do jednego
i cóż ta jesień zrobiła dobrego!

Marta Jakubiec – mieszka koło Przeworska. Ukończyła pomaaturalne studium turystyczne (pracowała jako pilot wycieczek do Paryża), z wykształcenia jest katechetką. Bajki dla dzieci pisze od prawie 10 lat. Pomysły czerpie z obserwacji ludzi i przyrody. Lubi przebywać na łonie natury, bliska jest jej poezja Haliny Poświatowskiej i Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Prowadzi fanpage na portalu Facebook (Margolette Antoine), na którym publikuje nie tylko swoje bajki, ale także wiersze. Jej bajki dla dzieci ukazują się cyklicznie na łamach „Głosu dla dzieci”.

Dożynki gminy Tyczyn

Fot. M-GOK

Uroczyste wejście korowodów dożynkowych do kościoła w Tyczynie

Poświęcenie wieńców dożynkowych przez proboszcza ks. Mariana Czenczka

Przemarsz korowodów dożynkowych do tyczyńskiego parku

„Plon, niesiemy plon ...”

Burmistrz Tyczyna ogłasza wyniki konkursu „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”

Kapela Pieczarki – gwiazda tegorocznych dożynek

Poświęcenie nowego samochodu strażackiego w Hermanowej

Fot. Sławomir Wojtowicz

Przy nowo poświęconym samochodzie stoją (od lewej): poseł Kazimierz Gołojuch, członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Stanisław Kruczek, prezes OSP Hermanowa Zbigniew Kalandyk, Krystyna Kotowicz oraz burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki

Poczet sztandarowy OSP Hermanowa (w składzie: Jakub Malak, Sławomir Kocór oraz Adrian Majda) z dowódcą Januszem Skoczylasem

Pododdział strażaków z terenu gminy Tyczyn